

2. Handelsblatt. URL: <https://www.handelsblatt.com/>.

3. Spiegel. URL: <https://www.spiegel.de/>.

ТИПОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА АНГЛОМОВНИХ ГАЗЕТНИХ ЗАГОЛОВКІВ ПРО УКРАЇНУ

Гапонюк С. В.

студентка спеціальності

«Германська мова та літератури. Англо-український переклад»

Галицького фахового коледжу імені В'ячеслава Чорновола

м. Тернопіль, Україна

Науковий керівник:

Гайда О. М.

кандидат філологічних наук, викладач англійської мови

Галицького фахового коледжу імені В'ячеслава Чорновола

м. Тернопіль, Україна

Сучасний світ перебуває у постійному потоці інформації, яку транслюють зокрема і друковані видання: газети, журнали. За допомогою заголовків представники ЗМІ приваблюють читача до прочитання статті, адже це перше, що спонукає звернути увагу на текст публікації. Тому заголовки відіграють одну із ключових ролей щодо оформлення публікації, а також є невід'ємним елементом газетного видання.

Читачі часто роблять висновки щодо усієї публікації, навіть не прочитавши половини, лише за заголовками, які приховано впливають на свідомість людей. Саме тому багато дослідників-лінгвістів займаються вивченням цього питання. Виокремлюють такі важливі риси заголовків як актуальність, чіткість, точність, ясність, відповідність змісту, саме вони відіграють особливу роль у їх оформленні [5, с. 697]. Головними функціями заголовків є зацікавлення, інформування та структурування [4, с. 137].

Заголовки можуть містити декілька функцій, проте головною метою є зацікавлення читача й передача інформації [2]. Зокрема, за інформаційним наповненням виділяють такі типи заголовків: інформаційний (найчастіше використовують для точної передачі змісту статті); спонукально-наказовий (коли заголовок спонукає до дій); проблемний (також може бути виражений у формі питального речення); констатуючо-описовий (коли заголовок констатує важливі факти зі змісту публікації); рекламно-інтригуючий (завжди містить інтригуючий елемент, який приваблює читача до прочитання); заголовок – резюме (через нього дається певна рекомендація крізь крилатий вираз; заголовок-інтрига (функцією якого є передати інформацію таким чином, щоб примусити читача звернути увагу на певну статтю або замітку); заголовок-локалізатор (він вказує на предмет

V МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

повідомлення); заголовок-хроніка (має у своєму змісті багато інформації і, як правило, містить більше інформації, ніж будь-які інші) [1, с. 63].

Вивчення англomовної преси є особливо актуальним на цей час, адже через англomовний інформаційний простір будується сприйняття України багатьма іноземними громадянами. Саме тому, об'єктом нашого дослідження стали заголовки статей про Україну в американських газетах, таких як «The New York Times», «The Wall Street Journal», «The Guardian», «The Independent», «The Economist», «USA Today», «The Washington Post» за період 2021-2022 років.

Аналізуючи, ми зауважили значну поширеність інформаційного типу заголовків, до прикладу:

A Puzzle, on Purpose: Putin's Ukraine Stragedy (The New York Times. January 12, 2022. P.1.), *The countries occupying the "Messy Middle" in the Ukraine Crisis* (The New York Times. April 19, 2022. P. 8.), *Ukrainians demonstrate in London to show solidarity: We are terrified* (The New York Times. P.8.), *News War in Ukraine. Putin sidelines spy agency over* (The New York Times. May 11, 2022. P.12.), *Russia races to extend its grip on south Ukraine by restoring infastructure* (The New York Times. June 9, 2022. P. 7).

Саме у такому типі заголовків здійснюється конкретизація змісту газетної публікації [3, с. 234].

Варто зазначити, що протягом 2021 року Україна ставала об'єктом зацікавлення американських медійників вкрай рідко. Зазвичай, публікації тематично стосувалися української культури та національної кухні, наприклад:

World Kitchen. Ukraine: Borscht (Reader's Digest. November 20, 2021. P. 117).

Уже у листопаді-грудні 2021 року з'являються перші повідомлення про воєнні загрози для України з боку Росії:

U.S. Briefs Allies on Possible Ukraine Threat (The Wall Street Journal Weekend. November 13, 2021.N.115.P.8), *Russia Troop Buildup Near Ukraine Grows* (The Wall Street Journal. December 4, 2021.N.132.P.7), *How Nato's eastward push has stoked Russian concerns over Ukraine* (Pictures of the year. G2 special issue. December 28, 2021. P.30).

З цього часу тема війни в Україні стає однією із центральних у американському газетному медіа просторі.

Серед аналізованих газетних заголовків також виділяємо констатуючо-описовий тип. Прикладом можуть слугувати такі ілюстрації:

War doesn't spare children of Ukraine (USA Today. March 2, 2022. P.29), *Britain Weighs Expanding Penalties if Russia Invades Ukraine* (The New York Times. January 31, 2022. P.6.), *Ukraine clash puts dagger in globalization* (The Wall Street Journal. February 24, 2022. P.2.), *War in Ukraine has already influenced British politics* (The Independent. February 27, 2022. P.120), *As Poland offers safety, many Ukrainians have nowhere to go* (The Washington Post. March 2, 2022. P.13.), *Zelenskiy rules out Nato membership for Ukraine as bombs batter capital* (The Guardian. March 16, 2022. P.2.), *Missiles Hit Mall, Kill Civilians* (The Wall Street Journal. June 28, 2022. P.8.).

Цей тип заголовку констатує факт із змісту видання і подає читачу, він також відіграє вагомому роль формуванні оцінки певної теми чи проблеми.

V МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

Не менш поширеним типом є спонукально-наказові заголовки. Серед прикладів:

No easing of pressure on Ukraine's Borders (The New York Times. 2022. P.6.), *“Let Ukrainians fleeing war in without visas, say MPs.* (The Independent. February 27, 2022. P.22.), *Zelenskyu vows Ukraine ‘will not give up’* (USA Today. March 2, 2022. P.3), *It has to be Ukraine* (The Economist. December 24, 2022. P.14).

Варто зауважити, що такі заголовки спонукають читача до дій, тематично приклади описують прагнення України боротися за незалежність.

Поширеним типом серед заголовків є проблемний. Яскравими прикладами можуть слугувати такі:

Overlooked risk in Ukraine crisis. How Russian aggression stirs China (Barron's. February 27, 2022. P.16.), *How Ukraine was betrayed in Budapest?* (The Wall Street Journal. February 24, 2022. P.16.), *How do I talk to my kids about the war in Ukraine?* (The Independent. February 27, 2022. P.120), *How a television star transformed into the wartime president of Ukraine* (The Washington Post. March 2, 2022. P.19). Зазвичай такі заголовки формуються за допомогою відкритих запитань.

Заголовки привертають увагу читача до прочитання статті, тому це невід'ємний елемент кожної газетної публікації, бо, прочитавши їх, читач робить висновки щодо всього повідомлення. Заголовки це важливий елемент інформування, спонукання та формування суспільної думки. Американські ЗМІ відіграють важливу роль у формуванні загального бачення російсько-української війни у англomовному інформаційному просторі. Аналізуючи англomовні заголовки про Україну за 2021-2022 роки ми дійшли висновку, що найбільш розповсюдженим типом за своїм змістовим наповненням був інформаційний заголовок, рідше застосовувались констатуючо-описовий, спонукально-наказовий та проблемний типи заголовків. Більшість із них тематично стосувалися та ілюстрували тему війни в Україні, а також її наслідки.

ЛІТЕРАТУРА

1. Лебедь І., Білограць Х. Заголовки публікацій у ЗМІ на прикладі газети «День» і журналу «Країна». *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія : Журналістські науки. 2020. Вип. 4. С. 63-67.
2. Майборода Л. І. До проблеми способів та засобів вираження газетного заголовка. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2020. URL: <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1410>
3. Микитів Г. В., Попруга Т. В. Інтерпретація газетних заголовків у сучасному інформаційному просторі. *Вісник Запорізького національного університету*. 2017. №1. 233-237.
4. Федорова Ю. Типи англomовних газетних заголовків. *Вісник Маріупольського державного гуманітарного університету серія: Філологія*, 2010, №3. С. 136-138.
5. Dor D. On newspaper headlines as relevance optimizers. *Journal of Pragmatics*. №35. 2003. P. 695–721.